

Да обединим
усилията си
за ратифициране
на Конвенцията

Седми конгрес на СИБ
9 - 10 .11.2011 г.

Фестивал в
регион
Пазарджик

3

15

Финалистите в Националния литературен
конкурс «Кураж»

24

29-32

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XX • Брой 10 • октомври 2011 г. • Цена 0.50

ТЕМА НА БРОЯ

**Социалните услуги
все повече се
разгръщат,
но ще трябва и да
се плаща за тях -
готови ли сме за тази
промяна?**

4-20

ТЕМА НА БРОЯ:

Социалните услуги все повече се разгръщат, но ще трябва и да се плаща за тях - готови ли сме за тази промяна?

Автори: Марияна Дончева, Елена Шопова, Маргарита Стоянова

4-20

Вести

4-23

Незабравими срещи между приятели - **Захаринка Славчева**

21

Успешно лято - **Гроздена Терзиева**

22-23

Празник на художествената самодейност -

София Пищронева

24

Обновен клуб отвори врати

Игрите „Спешъл Олимпик“ коренно промениха медалистката

Гюлджан Иванова - **Олга Велева**

25-26

Как беше в началото, как е сега -
юбилей в Елхово

27

Пътешественикът Цукуру Харада -

Стефан Стойчев

28

Национален литературен конкурс „Кураж“

Признателност към учредителите - **Благовеста Касабова**

29

Представяме ви поетесата Румяна Каменска

30-32

SUMMARY

THE THEME OF THE NUMBER:

THE SOCIAL SERVICES ARE GROWING UP, BUT WE HAVE TO PAY FOR
THAT ARE WE READY FOR THIS CHANGE OF THE SITUATION?

4-20

NEWS

4-23

Articles from the Country

21-27

THE TRAVELLER ZUKURU HARADA

Author Stefan Stoychev

28

NATIONAAL LITERARY COMPETITION “KURAJ”

Thankfulness to the founders

Author Blagovesta Kasabova

29

WE REPRESENT TO YOU

Poetess Ms. Rumiana Kamenska

30-32

Последните месеци на тази година със сигурност ще са най-критичните за движението на хората с увреждания в световен мащаб. Затова техни организации се събраха в първата седмица на септември в Ню Йорк в централата на ООН за Конференция на държавите – страни по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Д-р Морфи СКАРЛАТОВ

ДА ОБЕДИНИМ УСИЛИЯТА СИ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА КОНВЕНЦИЯТА

Именно според Конвенцията са предвидени подобни сесии и от 2008 г. досега те са четири. Така всички организации могат да поставят за обсъждане въпроси от социален, икономически и политически характер и същевременно да консолидират усилията си за тяхното решаване на местно равнище. Защото не е тайна, че съществуват немалко противоречия между неправителствените организации на и за хора с увреждания и съответните правителства, дори по отношение на съдбата и бъдещето им. Един пример:

Основаният през 1999 г. Международен алианс на хората с увреждания (IDA) представлява широка и активно действаща мрежа от глобални и регионални организации на хора с увреждания с големи възможности и активни връзки във всички сфери на световната общественост.

Заедно с Европейския форум

на хората с увреждания една от главните задачи на този алианс е да насърчава прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Подобна крачка е необходима – както вече се отчита и от ООН – за да има един силен глас в международното пространство, когато се вземат решения относно националните и местните политики за хора с увреждания.

И в България всички организации на и за хора с увреждания трябва да обединят и засилят исканията си пред правителството за ратифициране на Конвенцията на ООН и нейното прилагане.

Добрите вести идват с Кураж

Иван ДИМИТРОВ
АМЕРИКАНСКИ
ВОЕННИ
ОБНОВЯВАТ
БЕЗВЪЗМЕЗДНО
СТАРЧЕСКИ ДОМ

Посланикът на САЩ Джеймс Уорлик и министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов прерязаха лентата на новия дом за възрастни хора с деменция в с.Добри дол, област Монтана.

Правителството на САЩ предостави безвъзмездно финансиране на стойност 118 000 долара за този проект, като част от програмата за хуманитарна помощ на Министерството на отбраната на САЩ. С помощта на тези средства българската фирма-изпълнител подмени покрива на сградата и преустрои използваемата театрална зала в жилищни пространства. Така обновените помещения предоста-

**Социалните услуги все
повече се разгръщат,
но ще трябва и да се
плаща за тях - готови ли
сме за тази промяна?**

Как да обединят усилията си в интерес на хората с увреждания

Марияна ДОНЧЕВА

Това обсъждаха на среща в Ловеч представители на институциите, работещи в тази област. Инициативата бе на Ресурсния център (РЦ) за подпомагане на интегрираното обучение на деца със специални образователни потребности и на Центъра за обществена подкрепа.

«Събрахме се, за да представим дейностите, които осъществяваме и специалитетите, с които разполагаме, за да бъде още по-ефективна подкрепата за децата и семействата» - каза директорът на РЦ Моника Дончева. - В Дневния център за хора с интелектуални затруднения (ДЦДИЗ) в Ловеч работим по една методика, създадена от холандската организация „Де Пасарел“ и Българската асоциация за лица с интелектуални затруднения /БАЛИЗ/. Тя се реализира в интернет среда. Би могло на дете, което идва при нас и посещава Ресурсния център, педагогът там, заедно с нашия психолог, да направят профил и изработят задачите, които да изпълняват по отношение развитие му. А сега децата се объркват – в Дневния център с тях се занимава логопед, после от

иват в друга специализирана институция и пак работят с педагог, психолог или друг специалист. Но между тях няма връзка – единият не знае какво е правил този преди него. Всички, които работят за формиране личността на детето, трябва да са в екип и методите, които прилагат, да са последователни и изготвени от тях заедно», **посочи Мария Недялкова, директор на ДЦДИЗ в Ловеч.** Пред колегите си тя представи услугите, предлагани на клиентите на центъра, който се намира в ловешкия жк «Здравец»

«В Ловеч има много експерти и опит, но се работи «на парче». Трябва да обединим усилията си и да работим така, че да бъдем максимално полезни на децата и семейства-та им», каза председателят на сдружение «Знание» Донка Михайлова. Организацията е насочила усилията си в работа с деца в риск и лишени от родителски грижи, както и за превенция на изоставянето на децата от техните родители. Участниците в срещата обсъждаха по групи как могат заедно да работят и се разбраха да се съберат отново през септември, за да конкретизират

Дневният център за деца и възрастни с интелектуални затруднения е открит на 18 октомври 1997 г.

Неговата мисия е да осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда за деца и възрастни с интелектуални затруднения. Центърът подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всеки свой клиент. Предлагат се комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на потребителите

през деня. Капацитетът е за 46 лица и в момента е пълен.

За клиентите се грижат 19 човека – освен обслужващ персонал тук работят социален работник,

Добрите вести идват с Кураж

вят модерни и подобрени условия за живот за 50-те обитатели и работа за 31 служители на дома.

През последните 2 години отделът за военно сътрудничество финансира безвъзмездно хуманитарни проекти в България на стойност над 1 369 553 долара. Американски и български военнослужещи допринасят за успешното приключване на проектите със своя доброволен труд.

„САЩ отдавна си сътрудничат с Монтана. Имаме тук представители от Корпуса на мира, предоставихме хуманитарна помощ, деца от Монтана гостуваха в щата Юта. Изобицо малко са градовете в България, които са имали толкова тясно сътрудничество със САЩ. Очаквайте още хубави неща за Монтана и напред“, подсказа дипломатът по време на съвместна пресконференция с кмета на Монтана Златко Живков, но не уточни подробности.

Неофициалната визита на първия американски дипломат включваше и представяне пред любителите на джаза в Монтана оркестъра на военновъздушните сили на САЩ в Европа „Крилете на Дикси“, които изнесоха концерт на открито в градската градина.

**Добрите
вести идват
с Кураж****ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА
ДЕЦА И ВЪЗРАСТНИ
В СЛИВЕН**

Министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов откри Дневен център за деца и възрастни с умствена изостаналост „Св. Стилиян Детепазител“ в Сливен. Центърът е ремонтиран и преоборудван по Оперативна програма „Регионално развитие“. От услугите могат да се възползват 30 лица. Дневният център разполага със зала за занимания, трапезарии, рехабилитация, зала за релаксация и др. По време на церемонията министър Младенов оцени високо доброто сътрудничество между държавата, бизнеса и местната власт.

Програмата на министър Младенов в града продължи с посещение на Дома за стари хора. Неговият капацитет е 120 лица. Домът разполага с физиотерапия, салон за лечебна физкултура, библиотека, салон за културни мероприятия и др. За настанените лица се грижат 53 служители. Министър Младенов се информира за условията в Дома и поздрави ползвателите на социалните услуги.

По-късно през деня министър Младенов направи първа конка на Общностен център за деца и семейства «Надежда» в Бургас. Това е най-големият обект, който се реализира по Проекта за социално включване. По него в област Бургас МТСП финансира проектите на общините Бургас, Средец, Камено, Айтос на обща стойност 6 238 380 лв., от които 4 593 980 лв. финансиране от МТСП. Общият брой на потребителите на услугите в област Бургас е бли-

Как да обединят...

психолог, двама възпитатели и специален педагог от РЦ, както и двама терапевти. Предлага се целодневна, полудневна и почасова грижа, според нуждите и желанията

на клиентите. Децата посещават училищата в града. По-малките по график всеки ден по 2 часа са включени в групите в детската градина на същия комплекс, където се намира Дневният център. За почти всички е осигурен транспорт. Те се взимат от домовете и се закарват на училище, в центъра или на рехабилитация. Храната е кетъринг и се осигурява от местен ресторант, съобразена е с изискванията за пълноценно хранене. При съставяне на менюто участват и по-големите клиенти на центъра. За тях има създадени ателиета за трудотерапия, където усвояват умения, нужни за живота им. Усилията са насочени в максимална степен да се справят с домакинството, с лична хигиена. Учат се на готварство в създадената по проект готварска работилница с всички удобства. Пак по проект е създадена малка компютърна зала и се прилага адаптирана програма за обучение в компютърна грамотност. Сега младежите знаят да пишат текст, да създават файлове, да разпечатват и да ползват интернет. «Дори ми помагат да вода част от огромната административна информация», признава директорът на Дневния център. Оформено е и бюро за офис услуги и там хората от квартала идват

► за некролози, визитки, ламиниране, правят папки. Контактите с тях са допълнителен стимул за младежите каквато е и една от целите на екипа. По програмите на Бюрото по труда са назначени няколко техни възпитаници и петима вече имат трудов стаж.

Има група от 13 деца при по-малките, които след огромни усилия вече се хранят без биберон и сами отиват до тоалетна. «Известна трудност ни създават изискванията на МТСП - в една група да има от 8 до 12 деца. Това е доста трудно за работата на специалистите, защото всяко има различни дефицити и изисква специален подход. А при нас с всеки клиент се работи по индивидуална програма за развитие. Моделът е разработен също заедно с холандската организация „Де Пасарел“ и БАЛИЗ. Когато се съберат голям брой клиенти от различни възрасти по едно и също време в Дневния център се появяват проблеми. Затова с община Ловеч работим в посока извеждане на големите от тази сграда и търсим подходящо помещение», поясни Мария Недялкова.

Тя е и председател на сдружение „Закрила“, член на БАЛИЗ, което отстоява интересите на хората със затруднения, работи по програми за подобряване на жизнения им стандарт, както и за създаване на алтернативни форми за грижа в община Ловеч. «В началото беше трудно, спомня си Недялкова, събрахме се няколко семейства на деца с интелектуални затруднения и потърсихме помощта на сдружение «Знание» и неговия председател Донка Михайлова да започнем преговори с общината, за да направим нещо за нашите и другите деца с подобни проблеми. Общината ни предостави сграда на бивша детска градина в жилищен комплекс «Здравец». И започнахме работа. Но от всичко работата с родителите е най-трудна. Защото заниманията със специалистите трябва да бъдат продължени вкъщи. А родителите невинаги разбират и споделят усилията за развитие на тяхното дете, сподели г-жа Недялкова.

Добрите вести идват с Кураж

► за 12 000 деца и родители. Социалните обекти ще работят с две групи деца - в първата ще бъдат тези до 3 години, а във втората - от 3 до 7-годишна възраст. Част от услугите за деца до 3 годишна възраст са ранна интервенция на уврежданията, семейно консултиране и подкрепа, здравна консултация. За децата от 3 до 7 г. и техните родители ще се осигури индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания, семеен център, и др. ■

Желязка ДИМИТРОВА

ПЪСТРА ТРАПЕЗА ЗА ГОСТИ

«Пъстра трапеза» за втора поредна година акостира в приятелските води на Поморие. Групата за стари градски песни „Елпида“ към Основната организация на хората с увреждания - Поморие, с ръководители Венета Петрова - акордионистка и Александра Маджарова - цигуларка, представя 3 песни, които отново заредиха морския въздух с мелодично настроение.

Община Поморие допълнително награди Организацията на хората с увреждания „Елпида“. ■

Добрите вести идват с Кураж

Маргарита СТОЯНОВА

ДОМЪТ НА КУЛТУРАТА В ГАБРОВО ВЕЧЕ ИМА САНИТАРЕН ВЪЗЕЛ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Завършва изграждането на санитарен възел за хора с физически увреждания в една от най-величествените и знакови сгради на Габрово - Домът на културата „Емануил Манолов“. Средствата, б 540 лв., бяха отпуснати от Агенцията за хора с увреждания по проект „Осигуряване на санитарно помещение за лица с увреждания в сградата на Дом на културата“.

Тоалетната се намира на партерния етаж на сградата. Общата площ е 12,4 кв.м. Санитарният възел се изпълнява съгласно изискванията за достъпна среда на населението, включително на хора с увреждания. Обособени са предверие и санитарно помещение. За целта бяха съборени преградни зидове, зазидани бяха вратите врати и направена нова врата, направена бе обшивка с водоустойчив гипсокартон, подови настилки, стенни облицовки, окачени тавани, както и нови електрическа и ВиК инсталация. До сега една от най-посещаваните културни институции в Габрово не разполагаше с тоалетна за хора с увреждания. Само преди около две години бе направен подход за хора в инвалидни колички вляво от входа. Иначе красивите стълби около паметника на Емануил Манолов бяха непреодолимо препятствие за тях. ■

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Елена ШОПОВА

На сесия на Общинския съвет - Братя Даскалови, съветниците приеха Общинска стратегия за развитието на социалните услуги за периода 2011 -2016 година. Обърнато е специално внимание за насърчаване активното участие на НПО-та и специално на тези за хора с увреждания. По данни на Дирекция „Социално подпомагане“ лицата с увреждания в общината са около 330. Най-достъпна помощ за тази целева група е паричното подпомагане по Закона за социално подпомагане и Закона за интеграцията на хората с увреждания и няколко социални услуги: Домашен социален патронаж, обслужващ 17 села (74% от населените места в общината) и осигуряване на комплексни грижи и цялостно обслужване на потребителите (с и без увреждания) през деня. От направения анализ е видно, че предлаганите социални услуги не обхващат всички групи с увреждания, а отдалечеността на населените места пречи за ползването им.

И СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ПРЕЗ

Във връзка с приетата стратегия посетихме 73-годишната Райна Петкова от с. Братя Даскалови.

Всички в селото и общината я познават, защото е била медицински фелдшер в продължение на 38 години. Днес тя е пенсионерка, освидетелствана от ТЕЛК с диагноза: остеопороза, коксартроза и гонартроза. С всеки изминал ден двигателните функции при нея намаляват. Доскоро посещавала Дома за възрастни хора с помощни средства от рода на бастуните, но от месец март децата ѝ, които живеят на друго място, са ѝ купили специална инвалидна количка, която ѝ дава възможност да се придвижва сама и на по-големи разстояния. Децата ѝ решили тя да не ползва услугите на Социално подпомагане, за да избегнат бюрократията...

НА СОЦАЛНИТЕ УСЛУГИ

В приетата стратегия се поставят цели за: подобряване на социалната закрила и преодоляване на социалната изолация на хората с увреждания, възрастните хора, лицата в неравностойно положение, деца в риск; създаване на гаранции и стимули за равнопоставеност на хората с увреждания и ефективно упражняване на правото им на независим живот и социално включване. Като подцели са заложени: повишаване степента на информираност на обществото за проблемите и възможностите на хората с увреждания, на лицата в риск и промяна в обществените нагласи спрямо тях, както и по отношение на деинституционализацията и предимствата на алтернативните грижи; разширяване на възможностите за трудова заетост на хората с увреждания и лица в риск на местно ниво; адаптиране на жизнената среда. В мерките за изпълнението на тези цели е заложена идеята социалните услуги да се извършват от НПО на конкурсен принцип. В стратегията са посочени и сроковете за очакваните резултати.

ПОГЛЕДА НА ПОТРЕБИТЕЛЯ

„Следя с интерес всичко, което е свързано със социалната дейност и услугите - споделя тя и подчертава: - Има още какво да се желае...”

Например, да се осигурява по-голяма добавка за лекарства и на инвалидите под 71% като се прилага принципът на индивидуалния подход въз основа на назначените лекарства и посочва примера със себе си - Здравната каса ѝ осигурява за една ампула „Акпласт” 280 лева при положение, че тя струва 500 лева, а пенсията ѝ е 220 лева; в малките населе-

Добрите вест и дват с Кураж

Елена ШОПОВА

КУЛИНАРНО СЪСТЕЗАНИЕ ЗА БЪРЗА И ВКУСНА ЛЮТЕНИЦА

Представители на Клуба на инвалидите в Чирпан взеха участие в организирания „Ден на лютеницата” в града. Създадената организация позволи на хората със специфични потребности да се включат пълноценно в кулинарното шоу като всички останали състезатели. Те бяха извозени до местността „Ягач” край града с обществен транспорт. Отборът на инвалидите с капитан Васа Лесова показва завидно самочувствие в състезанието. Главните готвачи бяха пременени със специално атрактивно облекло, а наименованието на лютеницата им „Експрес” подсказваше, че по приложената рецепта лютеницата се приготвя без предварителна подготовка на продуктите т.е. в сурово състояние.

Дозираните подправки също допринесоха щото лютеницата

Добрите вести идват с Кураж

► КУЛИНАРНО СЪСТЕЗАНИЕ...

да се хареса на публиката, сред която бяха и гостите на Чирпан Елена Волева - Равол и Ларисса Нури, които живеят в Париж. Фактът, че към рецептата ни проявиха интерес много хора и всичко се "изпари" за кратко време показва, че нашата лютеница се е харесала на мнозинството от публиката, коментираха те и допълниха: „Не ни присъди-ха „Златна бъркалка“ но не ни присъдиха и другия приз за „Загоряла лютеница“.

Всъщност „Златната бъркалка“ получи отборът на Центъра за обществена подкрепа – Чирпан с капитан Петя Нанчева, изпълняваща длъжността рехабилитатор към ЦОП. Тя поведе празничното хоро веднага след връчването на приза лично от кмета Васил Донов.

Нека да има повече такива народни празници си пожелаха хората от Клуба на инвалидите в Чирпан, обръщайки се към главните организатори - общинското ръководство на Чирпан. ■

Център за обществена

Интересът към рехабилитационната програма е голям - това се подчертава от рехабилитаторката Петранка Нанчева - тя изпълнява тази длъжност от неговото разкриване. В центъра се обслужват деца с церебрална парализа, микроцефалия, прогресивна мускулна дистрофия, посттравматични състояния, гръбначни изкривявания, затлъстявания, плоско стъпало. Родителите приемат ежемесечните консултации с готовност, за да могат да включат децата си навреме в провеждането на назначените упражнения и да се постигнат положителни резултати, допълва още Нанчева.

Фитнес-залата разполага с уреди за комплекси от различни видове упражнения, осигуряващи поддържаща рехабилитация, подобряване на емоционалното и физическото състояние на децата, усвояване на двигателни навици. Най-често при децата се прилагат игрови методи с ползването и на шведска стена. Резултатите са индивидуални, но определено се усвояват двигателни навици при децата с гръбначни изкривявания и плоско стъпало. През лятото се консултират и деца с бронхиална астма и затлъстявания, особено при деца с плоско стъпало, като тук се прилагат и нови ►

И СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ПРЕЗ

ни места, където има сечища за добив на дърва, да се осигуряват по 2-3 кубика безплатно за хората с увреждания; в програмите за социални и лични асистенти да се подхожда строго индивидуално и да има и схеми за ползване на услугите, макар и за два часа; да се намали потребителската такса за хората с увреждания; да се осигури достъпност на службите за социално подпомагане и пр.

Разбира се, тя не е черногледа и оценява направеното. Доволна е от това, че получава интеграционната добавка чрез банкомат, ползва пакет услуги за безплатни

погкрена - Чирпан

- методи. На три месеца отчитат резултатите, които се предават на социалния работник в отдел „Закрила на детето“. Проведена е и кампанията „Здраво тяло“, насочена към нуждаещите се с гръбначни изкривявания и плоско стъпало, за всички деца от 10-11 годишна възраст. Направени са и профилактични прегледи от д-р Радостина Симеорова от Пловдив. Вследствие на тях откритите деца с проблем, веднага са включени в рехабилитационната програма. Ежемесечно се провежда и тест за поносимост към храните, които се разграждат атипично при децата с наднормено тегло, с цел постигане на здравословно и балансирано хранене.

С удоволствие изпълнявам задълженията си на рехабилитатор в ЦОП. Какво по-хубаво от това да дадеш кураж на нуждаещи се млади хора, да можеш да им помогнеш да пре-

одолеят здравословния си проблем, да укрепят вярата си за добро бъдеще - завършва Петранка Нанчева.

ПОГЛЕДА НА ПОТРЕБИТЕЛЯ

разговори, осигурен от БТК, има подходи до трудовата борса, здравната служба и площата на селото. Дневният център за възрастни хора в селото е един от най-добрите в областта и тя го посещава редовно. Често ходят по екскурзии, но не навсякъде има необходимите подходи за трудно подвижни хора като нея и трябва да си седи в автобуса...” Но се надявам – подчертава тя - че с приемането на стратегията за развитие на социалните услуги, отговорните фактори ще са задължени да работят за решаването на тези толкова важни проблеми, за които стана дума!” ■

Добрите вести идват с Кураж

Делчо МАТЕЕВ

ПОЧИВКА НА МОРЕ

Въпреки безпаричието и трудностите, част от членовете на дружество на инвалидите “Кураж” в Ж.К. Люлин - София почти всяка година през септември почиват на нашето красиво Черноморие. Избрали са този месец, тъй като тогава цените са по-приемливи. Тази година получиха добра оферта от хотел “Съни Холидей” в Слънчев бряг и почиваха по-рано. Сега се надпреварват да разказват как са прекарвали. Доволни са много от видањото, обслужването и красотите на курорта. Хотелът, изграден в модерен стил, е много луксозен и се намира в тихата югозападна част на курорта в непосредствена близост до морето. Апартаментите, в които са били настанени са обзаведени с всички екстри, осигуряващи им комфортен и приятен престой. Във всеки апартамент има напълно обзаведена кухня и някои от тях са си приготвяли сами храната.

Цветанка Атанасова, Иванка Борисова, Янка Ковачева, Райна Петрова, Стефка Стоименова, Александър Стоянов и всички останали освен прекараните приятни и щастливи дни са научили много интересни неща за стария и красив град Несебър. ■

**Добрите
вести идват
с Кураж****Ангел НИКОЛОВ****ВЕСТИ ОТ
ОБЛАСТ РАЗГРАД**

**ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНА РЕ-
ХАБИЛИТАЦИЯ И ИНТЕГРА-
ЦИЯ В С. ВЛАДИМИРОВЦИ**

От новия социален обект ще се възползват 30 деца и възрастни хора с физически увреждания от община Самуил. В центъра има зала за рехабилитация, друга зала за груповата работа и зала за оказване на психологическа помощ. В услуга на ползвателите ще работят петима специалисти. Социалният център в с. Владимировци е вторият по рода си в Разградски регион – първият е открит преди пет години в Разград.

ХОРАТА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ СА ДОВОЛНИ ОТ НАУЧЕНОТО

В Разград бе дадена пресконференция за отчитане резултатите от работата на общината по проект „Осигуряване на заетост на хора в неравностойно положение чрез изграждане на социално предприятие“ на стойност 167 211 лв. Проектът е финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие“, а съфинансирането е осигурено от Европейския социален фонд.

По проекта бяха обучени 15 души в неравностойно положение по две специалности – „озеленяване“ и „производство на кулинарни изделия и напитки“. Бенефициентите преминаха и през практическа подготовка в две фирми. Те са доволни от наученото и вече имат право и възможност да се реализират. ■

ВНИМАНИЕ!**ПОСЕЩЕНИЕТО В
ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА
СОЦИАЛНА
РЕХАБИЛИТАЦИЯ И
ИНТЕГРАЦИЯ ВЕЧЕ
ЩЕ СЕ ПЛАЩА**

Радостина Братованова, директорка на службата „Социално подпомагане“ в Габрово е на мнение, че приходите от такси за ползване на различните видове социални услуги никога не са били критерий за съществуването им. Все пак въвеждането им ще затрудни организациите, които ги предоставят в общността, а е възможно да доведе и до отдръпването на някои от ползвателите.

Последните промени в закона за социално подпомагане се отнасят и до ползването на социалните услуги в общността. Радостина Братованова информира, че е намален размерът на таксата за ползване на наблюдавано жилище от 50% на 30%. Целта е осигуряване подкрепа за водене на самостоятелен начин на живот, както и увеличаване възможността за ползване на други услуги. С промените се въвежда такса за услугите в центровете за социална рехабилитация и интеграция. Тя е минимална – до 5% от дохода и не повече от стойността на реално направените разходи. Центровете от подобен тип осигуряват услуги, свързани с рехабилитацията, социално-правни консултации, индивидуални програми за социално включване. При определяне на таксата се вземат предвид действително извършените разходи за комунално-битови нужди, като се намаляват със средствата, получени от дарения. При това важат и промените, въведени в условията за социално подпомагане, например при продажби на имоти на стойност над 3 900 лева през последните 5 години, ползвателите ще плащат реалната ▶

сума на услугите, а след изтичането на 5 годишния срок - само 5%.

„Тази такса може да доведе до намаляване на посетителите - има такава вероятност“, счита Братованова. Центърът в Габрово е с 40 места, но потребителите ползват услугата в определени часове и има възможност да се посещава от повече хора. В момента се наблюдава натовареността на персонала, направени са и първите изчисления и таксата няма да е повече от 30 стотинки на час. Изчислението е сложно, то е свързано с размера на действително ползваната от потребителите площ, без тази за персонала, зависи от стойността на комунално-битовите разходи. За деца не се плащат такси. В габровския център няма лица, които са приети по собствено желание, услугата е само с направление. Издръжката се определя всяка година от държавата със съответното постановление за едно лице в специализираните институции и за социалните услуги в общността. Ако приходите са ниски, това според Братованова няма да повлияе на държавната подкрепа, но с въвеждането на такса ще се подобри контролът върху работата на персонала и отчетността.

ПОЗИЦИЯ:

В единствения център за социална реабилитация и интеграция в Габрово, позициониран в Клуба на слепите, вече са наясно как и колко пари да

вземат от своите потребители за техните посещения. Реакцията е на неодобрение. Разговаряме със Стефка Пенчева, председателка на организацията, доставчик на услугата:

- Каква ще е цената на услугите, които предлага Центърът според първите из-

Добрите вести идват с Кураж

ТРУДОВА БОРСА

От началото на годината 4300 хора с увреждания са си намерили работа, 3 800 от тях чрез Бюрата по труда в страната, каза министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов на откриването на „Ден на кариерата за хората с увреждания 2011“ на 28.09. в хотел «Радисън САС». Той подчерта ролята на бизнеса в осигуряването на заетост и насърчаването на хората с увреждания. В специализираната трудова борса участваха 20 фирми и 150 човека в неравностойно положение.

По данни на МТСП от януари 2011 г. в субсидирана заетост са включени 1 900 лица. През август 2011 г. чрез Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» в Бюрата по труда са назначени още 250 трудови медиатори. Те ще спомогнат за повишаване качеството на предоставяните услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи. Участниците в трудовата борса поздрави и заместник-министър Валентина Симеонова. Тя подчерта, че сред приоритетите на ОПРЧР са професионалната квалификация на хората с увреждания, осигуряването на заетост и социалното предприемачество. На трудовата борса присъстваха заместник-министър Деяна Костадинова, изпълнителният директор на АХУ Минчо Коралски и Албена Атанасова, заместник-кмет на Столична община. Трудовата борса се финансира от Агенцията за хората с увреждания. Тя се реализира със сътрудничеството на Агенцията по заетостта, Столична община, Българска стопанска камара и Нов български университет.

Добрите вести идват с Кураж

Галина ГАНОВА ЧИРПАНЛИИ ГОСТУВАХА ВЪВ ВРАЦА

В последните дни на лятото членове на Основната организация на СИБ във Враца приеха скъпи гости в Посетителския център за хора с увреждания - колеги по съдба от Чирпанската организация на СИБ. И както повелява традицията – с питка и шарена сол – и приветствани с „добре дошли“ от зам. председателя Жасмина Барџмова. Тя запозна чирпанлии с местната структура, с откриването на Посетителския център и реализираните проекти на Областна администрация за хората с увреждания. От своя страна Валентина Борисова – председател на чирпанската организация на СИБ подари за спомен картина от чирпанския художник Никола Манев. В своето слово тя не пропусна да покани догодина любезните домакини да върнат визитата в Чирпан. Гостите споделиха още своето възхищение от красотата на Враца и околностите. Те бяха впечатлени от прохода Вратцата, пещерата Леденика, Етнографския музей. Искрена благодарност за проявена човечност и разбиране чирпанлии изказаха към ръководството и служителите в Регионалния исторически музей, отворили след работно време залата с Рогозенското

съкровище, специално за групата.

► ПОСЕЩЕНИЕТО В ЦЕНТРОВЕТЕ ...

числения?

- За месец август сме наясно с таксата, чийто размер се формира от разходите за ток, вода, перилни и миешки препарати и тя е между 20 и

25 стотинки на час. Ако някой е идвал 2 пъти в седмицата по 2 часа ще плати 4 часа. Това е и масовата практика. Цената не е висока, но ще има стъписване за хората, защото 4 години вече те знаят, че услуга за тях е безвъзмездна. Промяната идва някак изведнъж, набързо и немотивирано. Никой не ни обясни защо трябва да се събира. Казва се, че всички услуги се заплащат, но другите предлагат стационар. Мен ме притеснява не самата такса, а по-скоро транспортните разходи. За да дойде за 2 часа, човекът ще плати 1 левче за автобус. Като сложиш и връщането и, ако е с придружител, стават вече 4 лева - за да получи услуга за 25 стотинки.

-Търси ли се тази услуга и доколко тя е нужна?

- Тази услуга е не просто нужна, тя е много важна. За тези, които са тотално слепи, попълването на документ, например, е невъзможно. Те имат близки и придружители, които виждат, но често и те не могат да се справят с попълването на формулярите, които обикновено са усукани. Повечето хора се притесняват да попълват формуляри, защото служителите, които го приемат, започват да се карат - защо тука е така, защо не е така... Единственото място, където можеше да се направи това и без пари, беше нашият център. Знаете, че за всяко нещо вече се искат куп документи. Буквално за всяка

Продължава на стр.19 ►

На заседание от 08.09. т.г. УС на СИБ взе Решение за свикване на

Седмия конгрес на Съюза

на 9 и 10 ноември 2011 г. в София,

зала “Европа” на Парк-хотел “Москва”

при следния дневен ред:

1. Отчет за работата на УС на СИБ и Съюза за периода между VI-я и VII-я конгреси - от 13.12.2006 г. до 09.11.2011 г.
2. Отчет за дейността на ЦКРК за периода между VI-я и VII-я конгреси.
3. Приемане на Насоки за дейността на СИБ до 2016 г.
4. Избори на Председател на СИБ, Управителен съвет и Председател на ЦКРК.

ЗАЯВКИТЕ ЗА ЦЕЛЕВА ПОМОЩ ПО ЧЛ. 53 ОТ ППЗИХУ СА 18695

Анета ДИЛОВСКА

До 26 септември 2011 г. в ЦУ на СИБ са постъпили Опис-заявки от регионалните организации за общо 18 695 правоимащи лица по чл. 53 от ППЗИХУ. СИБ беше сключил договор с Агенцията за хората с увреждания за предоставяне на сумата 760 000 лева. След настояване от страна на Председателя на СИБ за увеличаване на средствата, АХУ предостави допълнително целеви финансови средства и в резултат на това **общата сума за тази година е 860 800 лева**. На базата на тези данни и чл. 2 ал. 4 от Правилника за реда и условията за изплащане на целева помощ за придружител УС на СИБ определя броя на ползваните от едно правоимащо лице часове за придружаване до институции за 2011 г. на 9 часа и 12 минути, т.е. 9 часа и 12 минути по 5 лева – 46 лева за годината.

Уточнение: С решение на УС на

СИБ от заседание, проведено на 23.03.2011г. средствата ще се изпращат само с пощенски записи, в изключителни (крайни) случаи да се изплаща на ръка, сумата за пощенския запис се удържа от тези 46 лв, за което лицето се е подписало в молбата-декларация. Ако се наложи изплащане на средствата лично на лицето срещу подпис във Ведомостта за изплащане сумата е 46 лв. за всяко правоимащо лице, което е представило заверени валидни служебни бележки за 9 часа и 12 минути и повече часа придружаване до институции.

Постъпилите в ЦУ на СИБ по електронен път Опис-заявки от регионите са предадени в АХУ. Оттам в ЦУ на СИБ трябва да постъпят Списъци на одобрени правоимащи по региони и списъци на хора, на които им е отказано изплащането на помощта. Тези списъци ще бъдат изпратени в регионалните организации на СИБ и те ще служат за Ведомост за изплащане на целевата помощ по чл. 53.

Преизчисляване на пенсията за осигурителен стаж и възраст

Пею ПЕЕВ

Преизчисляване на пенсията за осигурителен стаж и възраст на лица с отпуснати след 01.01.2000 г. пенсии за инвалидност поради общо заболяване, за осигурителен стаж и възраст или за трудова злополука или професионално заболяване на основание чл. 21, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж може да стане след подаване на заявление в териториалното отделение на НОИ придружена с доку-

мент УП-2 за друг тригодишен период до 01.01. 1997 г. **Такава промяна може да поискат и лицата с отпусната пенсия за изслужено време и старост до 31.12.1999 г.** Преизчисляването на пенсията се извършва от датата на подаване на заявлението, като преизчислената пенсия се отпуска само, ако преизчисленият размер е по-благоприятен за лицето.

Пенсиите, отпуснати до 31.12. 1999 г. се преизчисляват без да се променя индивидуалният коефициент. Преизчисляване на пенсията на основание придоби осигурителен стаж след пенсионирането се извършва по заявление на пенсионера не повече от веднъж в една календарна година като се представи документ УП-3, а по желание на лицето и УП-2.

Телефони за сигнали и оплаквания по медицинското обслужване, здравното осигуряване и болничното лечение:

- Горещи телефони на МЗ – 02/93-01-152, 02/93-01-253, 02/93-01-259;
- Национална здравноосигурителна каса – 0800-14-800;
- Изпълнителна агенция медицински одит –02/805-04-35;
- Национална пациентска организация –гореща линия: 0700-10-015.

Всички членове и потребители в ДЦХУ- Девня и Дружество на инвалидите-Девня изказват своята сърдечна благодарност към човека с главно"Ч" - Димитър Андонов, който не спира да търси начини и средства, за да разнообразява живота на хората с увреждания в община Девня – за всички интересни екскурзии, състезания, срещи и пр. Те отправят благодарност и към кмета на общината г-н Атанас Кузев, към екипа на ДЦХУ с ръководител Николай Великов и към общинската администрация като цяло. А г-н Димитър Андонов благодари на спонсорите на проведените досега инициативи и им поднесе символичен подарък – по едно камъче от святото място „Кръстова гора“.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО КОНЦЕПЦИЯТА ЗА РЕФОРМА НА АХУ

Национално представителните организации на и за хора с увреждания - членове на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания (НСИХУ) към Министерския съвет подготвиха и изпратиха до компетентните инстанции становище относно изработена от Комисия при МТСП Концепция за реформа на Агенцията за хората с увреждания. Този документ е в противоречие на духа и текста на чл. 33 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и действащите европейски практики.

Концепцията цели да реформира Агенцията за хората с увреждания (АХУ), но вместо това проектът променя изцяло статута на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания – функции, цели и задачи, с предполагаема цел да ликвидира системата за национално представителство на неправителствените организации на и за хората с увреждания. При това е необяснимо бързането да се претупа един важен въпрос до 15.10. 2011 г., както беше заявено на срещата в МТСП, проведена на 12.09.т.г. Въпросът за реформи в АХУ, се пренася без да има необходимост, върху промени в Закона за интеграция на хората с увреждания, който кореспондира с други 47 нормативни документа. От името на 196 000 граждани с функционален дефицит, членувачи в национално представителните организации на и за хора с увреждания, категорично се възразява срещу прибързани реформи в ущърб на ощетените от съдбата граждани. В изложението се декларира готовност за диалог и участие в работата на съответните комисии, натоварени да подготвят необходимите промени в законовата и подзаконовата уредба за хората с увреждания при зачитане на техните права и интереси след ратификация на Конвенцията на ООН за защита аправата на хората с увреждания..

Екатерина НАКОВА

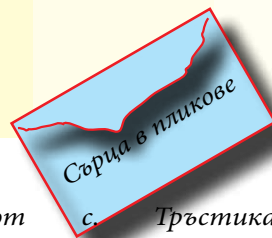
В Дирекция „Социално подпомагане“ - Търговище са постъпили 757 молби за получаване на безплатен винетен стикер, каза Даниела Колева – социален работник в Д „СП“-Търговище. До 30 август тази година те са повече, отколкото целия период на миналогодишната кампания.

От тази целева помощ могат да се възползват притежатели на автомобили, които са с 50 и над 50 процента инвалидност. Лицето, желаещо да получи безплатният стикер трябва да подаде необходимата молба в Дирекция „социално подпомагане“ по постоянен адрес, както и копие ек-

С БЕЗПЛАТНИ ВИНЕТКИ - 757 ДУШИ

спертно решение на ТЕЛК/НЕЛК; регистрационен талон на автомобила; акт за брак, когато МПС-то е семейна собственост и пълномощно, в случай, че документите не се предоставят лично.

В клуба на местната организация на Съюза на инвалидите в България пък целогодишно се продават винетни стикери на членовете. До момента специализирани винетки са си закупили 30 души, уточни Пепа Марино-

КАЗВАМ СЕ ЮМГЮСЮН ШЕВКЕТОВА АРИФОВА, от с.м. Инвалид с.м. II група, живея сама. На 42 години с.м., нямам съпруг, нямам родители, роднините ми починаха...

Вярвам в Иисус Христос. Тук повечето хора са мюсюлмани...

Пиша това писмо, защото имам нужда от подкрепа. Къщата, в която живея, трябва да се ремонтира – като завали, в стаята ми капе... Няма таван, и коминът иска ремонт. Нямам печка, нямам пари за дърва, нямам пералня и други такива неща. Получавам пенсия 110 лв., не мога да си купя обувки и ботуши, дори дрехите ми са от хора, които ме съжаляват...

Някои хора пък се подиграват с мен, че с.м. саката. Казват, че Бог ме е наказал, защото с.м. лоша – пък аз не с.м! Мъча се да помагам с каквото мога на други хора...

Писах до Народното събрание, дойдоха от Социални грижи от Попово, гледаха навсякъде и ми отговориха, че с.м. нямала нужда от никаква помощ!

Кажете ми какво да правя? Към кого да се обърна за помощ?

С уважение – Юмгюсюн

с. Тръстика, 7835, община Попово

Бележка на редакцията: Кажете, уважаеми читатели, какво да отговорим на Юмгюсюн? Как да ѝ помогнем? Имате ли идея... Или имате подобни примери край вас?

Абонаментната кампания за списание „Кураж“ ще започне на 24 октомври и ще приключи на 15 декември 2011 година.

Ако желаете да се абонирате за цяла година - за 12 броя - сумата е 6 лева.

Коричната цена на списанието - тоест за брой - е 0,50 лв. Ако предпочитате да се абонирате за 1, 2, 3 и пр. месеца, сумата е съответно 0,50 по броя на месеците. И това можете да го правите всеки месец до 15 число - за да получавате „Кураж“ от следващия месец.

Абонирането става във всички пощенски станции в страната. Каталожен номер 391.

Не трябва да се забравя, че с решение на УС на СИБ председателите на всички структури в съюза трябва да абонират кметовете на общини и кметствата, областни управители, а по желание - и институциите на които държат!

► ПОСЕЩЕНИЕТО В ЦЕНТРОВЕТЕ ...

стотинка, ако е свързано с получаването на пари. Плюс формуляра трябва още две декларации - за личните данни и банковата тайна. Ето - станаха вече три документа само за едно нещо... Не знам дали разходите, които ние ще дадем за събирането на тези такси, няма да са повече от самите такси. Да не говорим какъв ресурс от работно време за специалист е нужен. Трябва да е зрящ човек, да работи с екселска таблица. Ние имаме 64 потребители - единият ден идват 10, на следващия - 15 и т.н. За всеки един от тях се попълва приходен касов ордер. Към него има квитанция, на която се пише кой номер е, трите имена, за кой месец е таксата, подпис на този, който дава, на този, който взема, печат, името на услугата и всичкото това нещо се попълва в една огромна таблица, наречена таксова книга. Друга пък рекапитулация отива в общината, в държавата, в Европейския съюз, в Пентагона може би... Въобще навсякъде ходят едни хартии, които някой трябва да напише. Само този, който е работил с незрящи хора, знае колко време и внимание трябва, за да вземеш от него тези 25 стотинки. Слепият човек е недоверчив, той трябва да се увери това 20 стотинки ли са или са 50. Счетоводителят трябва да води тези документи, социалният работник пък води присъствена форма.

- Какви хора обслужва вашият център?

- От средата на 2010 година центърът е за различни по вид и степен на увреждания, но повечето имат и зрителни увреждания. Обикновено това са хора с 50 до 70% загубена работоспособност поради проблеми на зрението. Хубаво е, че идват при нас, защото имаме специализирана техника, която им помага да четат и пишат. Доставчик на услугата е Съюзът на слепите в България в лицето на клуба и ние сме, които носим отговорност за ефикасността. Иначе нашата къща е отворена за всички, дори и за хора ►

Добрите вести идват с Кураж

Галина ГАНОВА

РЕМОНТИРАН Е ПОСЕТИТЕЛСКИЯТ ЦЕНТЪР ВЪВ ВРАЦА

Ремонтът е извършен през юли, а средствата са осигурени по проект на Областна администрация, собственик на сградата. За 3 седмици остарялата дограма на прозорците е заменена с ПВС, а санитарният възел вече отговаря на изискванията по наредба № 4 - за достъпност на трудно подвижни лица. По проекта е доставен още един нов компютър с принтер, скенер и копир, разкрити са и три работни места. На тях са назначени хора с увреждания, които ще бъдат в полза за посетителите в Центъра.

Проектът не е първият, реализиран от Областна администрация - Враца в тази посока. Самият Посетителски център отвори врати за хората с увреждания през 2007 година, когато бяха разкрити 2 работни места за срок от 3 години. Тогава бе направен ремонт на малката вътрешна зала, доставени бяха компютърна конфигурация, две бюра и два стола. На следващата година бе направен ремонт на големата зала, разкрити бяха още 2 административни места за 3-годишен период, а помещението бе цялостно обзаведено с маси, столове, бюра и компютър. "С всяка изминала година Центърът става все по-привлекателен и уютен за посетителите - сподели зам. председателят на организацията на СИБ във Враца Жасмина Баръмова и благодари от името на цялото ръководство. ■

Добрите вести идват с Кураж

Стефан СТОЙЧЕВ

ЗДРАВНИ ВЕСТИ ОТ ПЛОВДИВ

ВСЕКИ ДЕН ПО 140 РАКОВО БОЛНИ ЩЕ СЕ ЛЕКУВАТ В БОЛНИЦА „СВ. ГЕОРГИ“ В ПЛОВДИВ със зарабитилия нов свръхмодерен линеен ускорител. Той е монтиран в клиниката по лъчева терапия, а обновения онкоцентър бе открит от премиера Бойко Борисов. С въвеждане в експлоатация на новия апарат Пловдив става единственият град в България с два ускорителя за електрони. Новата техника е лицензирана от агенцията за ядрено регулиране. Голямото предимство не новия линеен ускорител е, че осигурява максимална защита на здравите тъкани и критичните органи. Това дава сигурност и спокойствие на пациентите. Наличието на два подобни апарата от висок клас на едно място не само помага за комплексно лечение на болните, но и ни доближава до най-добрите практики в Европа. Програмата за лъчезащита е за седемчасово натоварване на апаратите в петте работни дни на седмицата.

В Несебър завърши ВТОРИЯ МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС НА ЮГОИЗТОЧНИЯ ФОРУМ. На конгреса участваха 550 специалисти от 18 държави и внушителна група от Пловдив. Изключително внимание беше отдадено на детското затлъстяване. В тази връзка известният пловдивски диетолог доцент Светослав Ханджиев, член на Европейската академия на науките по хранене

► ПОСЕЩЕНИЕТО В ЦЕНТРОВЕТЕ ...

без увреждания. Ние консултираме и хора, които не са стигнали до специализирани лекарски и експертни комисии, хора с проблеми при пенсионирането, с проблеми в социалната сфера. Скоро ще трябва да проведем разговори с общината и за друг проблем. В Габрово има организация на хората с онкологични заболявания. Те също имат нужда от специалист, който да работи в техния клуб, но естествено няма да бъде разкрита още една такава услуга и ние можем да осигурим човек, който да е при тях. Но ако и от тях ще събираме пари, това звучи меко казано грозно. Идването им за час - два при нас е важно, понякога може да им удължи живота с месец - два. Аз не знам дали ние ще напълним бюджета с нашите 150 лева за месеца. Но ако всеки месец внасяме по толкова, сигурно кризата ще свърши!...

- Как ще се отразят разходите през зимата?

- Трагично, защото центърът е разположен на 200 кв.м. площ, на партерен етаж, трите стени са външни. Означава, че трябва сериозен разход за отопление, иначе трябва да държим хората на студено. Означава, че трябва да намалим удобствата и комфорта, а пък те ще намалят идванията си при нас.

- Притеснително ли е това за вас?

- Притестнително е, изведнъж някой стоварва някакви промени в закона...Значи, хванахме вече трафикантите на цигари, алкохол и наркотици, събрахме си данъците от бизнеса в сивия сектор и останаха само хората с увреждания, от които да си съберем парите. Може би защото това са единствените хора, които не могат да напуснат страната... Именно затова са сигурни и дай да им вземем парите. За мен това не е социална политика, това е геноцид. ■

**Материалите подготви
Маргарита СТОЯНОВА**

НЕЗАБРАВИМИ СРЕЩИ МЕЖДУ ПРИЯТЕЛИ

Захаринка СЛАВЧЕВА

СМОЛЯНЦИ В БРАЦИГОВО

Когато получихме покана за участие в ежегодния фестивал-надпяване в Брацигово, веднага

създадохме организация и отпътувахме. Посрещна ни ръководството на брациговската организация на СИБ начело с председателката Елена Тодовичина. Настаниха ни в хотел „Керамика“, където също ни посрещнаха много добре. Надпяването, което се проведе в местността „Атолука“, бе съчетано с отбелязване 20-годишнината от създаването на организацията на СИБ. Там всички бяхме сърдечно поздравени от кмета на града Васил Гюлеметов. Както винаги се представихме добре. Нашите певци Роса Якубова, Златка Анкова и Мариана Кукева показаха на всички магията на родопската песен - затова и грабнахме първите награди.

Добрите вести идват с Кураж

съобщава, че започва 5-годишно изследване за детското затлъстяване в цялата страна, което ще обхване 10 хиляди малчугани. Първата група е от 6 до 13 години, а втората – от 14 до 19 години. Проблемът е сериозен. Той води след себе си сърдечно съдови заболявания, диабет и мускулно-скелетни смущения. Децата трудно губят тегло чрез диети и физическо натоварване. Затова е важно да не се допуска надбяляване в ранна детска възраст.

С ускорени темпове НА „КОМАТЕВСКО ШОСЕ“ В ПЛОВДИВ СЕ СТРОИ НОВА ЧАСТНА БОЛНИЦА. Тя ще е с обща разгърната площ над 5 хиляди кв.м. Строителството и оборудването на Гастроентерологичния център ще струват около 6 млн. на съдружниците от „Еврохоспитал Пловдив“. Вече пристигат първите поръчани от чужбина техники. Ще бъдат оборудвани 5 операционни зали. Болницата ще съчетае хирургията с гастроентерологията по уникален начин, което е явление в медицината. Таксите в новото лечебно заведение ще са същите като в държавните болници. Строителите обещава новият център да отвори врати ще през декември.

След повече от 20 години В УНИВЕРСИТЕТСКА БОЛНИЦА В ПЛОВДИВ ЩЕ БЪДЕ ЗАКУПНО ФЛУИДНО ЛЕГО ЗА КЛИНИКАТА ПО ИЗГАРЯНИЯ. Това обеща здравният министър д-р Ст. Константинов след катастрофата на автомагистрала „Тракия“. За закупуване на новото флуидно легло 160 хиляди лева вече са одобрени и от финансовия министър Дянков.

Добрите вести идват с Кураж

Вени **ВЕСЕЛИНОВА**

ДЪРЖАВЕН ТУРНИР

Курортен коомплекс "Камчия" се оказа тесен да побере спортисти от цяла България, заявили желание да участват в Държавен турнир по стрелба, петанка, табла и дартс за хора с увреждания, по инициатива на СК "Икар" - Варна председател Богомилка Манолова, на дружеството на СИБ в Девня с председател Димитър Андонов и на Дневен център за хора с увреждания - Девня.

Близко 70 души от Девня, Варна, Бургас, Долни Чифлик, Суворово, Белоградец, Дългопол, Провадия, Каспичан, Полски Тръмбеш, Стара загора, Пловдив и София премериха сили в 38

те дисциплини. Първият ден бе „опознавателен“ - организаторите посрещнаха и настаниха всички участници в комплекса. Следобедът бе предвиден за разходка покрай устието на Камчия, а вечерта всички дружно се събраха около масата, за да обсъдят плановете и стратегиите за предстоящия състезателен ден. Разбира се стратегиите и отборите бяха сформирани удивително бързо и остатъкът от вечерта премина в танци и веселие.

На сутринта участниците в стрелбата се отправиха към зала "Простор" на стадион „Спартак“ - Варна, а състезателите по петанка, табла и дартс останаха в комплекса, за да се съревновават в останалите дисциплини. И така до късния следобед, когато след неуморим хъс и воля за победа първенците бяха обявени привечер на сформирана обща сбирка в местното заведение. Малко преди 21 часа ▶

Успешно лято

ЗА ПЕЩЕРЦИ

Гроздена **ТЕРЗИЕВА**

Не се главозамаяхме от високата оценка за изминалия мандат, дадена ни в доклада на регионалната конференция в Пазарджик, решихме, че в никакъв случай не бива да спираме за отдых, а да продължим в същия дух. Явихме се на V републикански фестивал в Перник и спечелихме две дипломи, II място за индивидуално и цялостно представяне, а Димитър Симеонов спечели плакет за чудесните си дърворезби. В началото на август се явихме на 20 юбилеен фестивал в местността „Атолука“, организиран блестящо през тази година от председателката на СИБ в гр.Брацигово Елена Тодовичина. Заедно с певческата група се включиха в едноместния излет 50 души наши членове, които се завърнаха опиянени от красивата природа на Родопите, от чистия въздух и от изживените емоции. Тук се срещнахме с приятели от Смолян, Чирпан, Велинград, Брацигово.

Независимо от августовските жеги организирахме и едноместна екскурзия до гр. Девин, когато беше празникът на града, на минералната вода и се провеждаше Международен фестивал на хора с увреждания. ▶

През целия ден се наслаждавахме на чудесните родопски песни и каба гайди. Разглеждахме забележителностите на града и посетихме музея към читалището. Радостта, която прочетох в очите на всички присъстващи, ме прави щастлива, че си струва напрежението около организацията на подобен род мероприятие. А красивата панорама от Девин до гр.Кричим с трите големи язовири на каскада „Въча“ силно впечатлиха онези, които за първи път посещаваха тези места.

За да продължим в същия дух, се приготвихме за участие в национален фестивал на изкуствата, занаятите, традиционните ястия в с. Радилово, съставно село на Пещерска община, който се проведе на 22,23,24 септември.

Всички тези мероприятия посвещаваме на 20-годишнината от създаването на организацията на инвалидите в гр. Пещера от шепата ентузиаста на 26 ноември 1991 година. Кулминацията на тържество ще бъде на 3.12.2011 година.

Така ще изпратим първата година от новия мандат, който, надяваме се, ще бъде отново успешен. ■

Добрите вести идват с Кураж

всички присъстващи, притаили дъх, разбраха как са се представили. Победители в дисциплината дартс –съответно на първо, второ и трето място бяха: Любен Енчев от Каспичан, Йорданка Добрева от Долни Чифлик и Игор Анастасов от Пловдив. В стрелбата се класираха съответно на първите три места Кремена Бойчева, Люба Атанасова и Богомилка Манолова – всички от СК"Икар" -Варна.

В петанката съдиите доста се позатрудиха и затова нетрадиционно отсъдиха три първи отличия - за отборите на Девня, Каспичан и Сливен. При таблата всичко беше ясно - победител измежду всички учасници бе Господин

Василев от Девня, представител и на ДЦХУ. Символични награди получиха всички съдии като компенсация за поверената им нелека мисия. Вечерта приключи с много песни, танци, смях, веселие и снимков материал. На сутринта всички се отправиха към община Девня, където по покана на организаторите разгледаха комплекс "Вълибен извор"- Девня и ДЦХУ в града. Финалната среща и заключителният обяд за гостите на община Девня - се проведе в ресторант „Марцианополис“ по лична инициатива на кмета на общината г-н Атанас Кузев. На раздяла участниците споделиха вълнението, радостта и удовлетворението си от изминалите три дни и си обещаха нови срещи и реванши през 2012 г. ■

IX-ти регионален фестивал на хората с увреждания - Пазарджик

ПРАЗНИК НА ХУДОЖЕСТВЕНАТА САМОДЕЙНОСТ

София **ПИЦРОНЕВА**

На 7 октомври членове на УС и КРК и представители на фолклорни състави от структури на РО на СИБ – Пазарджик се събрахме в курорта Панагюрски колони. По традиция получихме информация и консултация за нашата дейност от председателя Кирил Анов и координатора Петя Маринова. Вечерта приключи с песни и танци, въпреки че за следващия ден програмата бе натоварена... И на 8 октомври в театъра на Панагюрище се проведе Деветият регионален фестивал на художествената самодейност на хората с увреждания под патронажа на кмета на града Георги Гергенов. Той и г-н Анов поздравиха участниците и дадоха старт на събитието.

Фестивалът бе открит от фолклор-на група „Здравец“ от Батак.

Батак

Закриването се падна на домакините и тогава настъпи най-трудният момент – журито да си каже думата.

Габровница

Първо и второ място бяха дадени за акапелно пеене на народни песни от с. Габровница и Батак.

Журието отреди и наградите за пее-

не със съпровод на фолклорни песни, за изпълнение на стари градски и хумористични песни, за индивидуални изпълнения. Разададени бяха и грамотите и на тръгване си пожелахме повече такива празници.

Велинград

Ние, представителите на баташката организация на СИБ благодарим на зам.кмета на общината инж. Христо Кълвачев, който в момента е временно изпълняващ длъжността кмет, за възможността да участваме във фестивала.

Септември

ОБНОВЕН КЛУБ ОТВОРИ ВРАТИ В ДИМИТРОВГРАД

Олга ВЕЛЕВА

Клубът на хората от третата възраст и хората в неравностойно положение и специални потребности „Каменец“ - Димитровград, вече посреща своите членове в обновена сграда. Няма и помен от остарялата постройка с метална конструкция. Клубът е саниран, както отвътре, така и отвън, сменена е цялата дограма, изградени са две тоалетни, едната от които е пригодена за ползване от инвалиди и трудноподвижни хора. Осигурен е и достъп за инвалидните колички чрез построена рампа. Интериорът също е цялостно подновен с ламиниран паркет, монтиран таван, нова ел-инсталация, подходящо осветление, климатик, вертикални щори на всички прозорци, 25 маси и 100 стола.

В община Димитровград има общо 17 клуба на хората от третата възраст и хората в неравностойно положение и специални потребности. Текущ ремонт бе извършен тази година също така в Мерицлери. Направен бе ремонт на покрива, цялостна подмяна на дограмата и ел-инсталацията, външно и вътрешно измазване, шпакловане и боядисване, монтиран бе барплот в бюфета. През тази година също така се откри нов клуб „Наука“, на чиято сграда бе направен козметичен ремонт.

Предстои обновяване в общинските клубове в кв. „Славянски“ и в клуба в село Горски извор. Финансовите средства за ремонтите са осигурени от общинския бюджет. ■

**Картите са сред любимите
тихи игри на инвалиди и
възрастни**

Снимки от официалния сайт на
община Димитровград

**Певческата група репетира
в обновената зала**

**Игрите „Спешъл
Олимпикс“ в
Гърция коренно
промениха
медалистката
Гюлджан Иванова**

Тя вече не е онова плахо момиче без самочувствие, което не смееше да продума. Състезанието и срещата ѝ с нейни връстници на спортното поле в Атина я накараха да се усмихва по-често.

Това споделиха активисти на „Спешъл Олимпикс“ в Хасковска област, треньорката Димитрия Халилямова и преподавателите от Помощното училище интернат „П.Р.Славейков“ в Харманли, за бронзовата медалистка на дълъг скок Гюлджан Иванова.

► Игрите „Спешъл Олимпикс“...

13-годишното момиче и екипът, който я подготви за успеха, бяха поканени на специална среща в Хасково от областния управител Ирена Узунова.

«Много е важно да повярваш в себе си, както и да получиш подкрепа. Ти ни донесе толкова радост с медала си» - обърна се към Гюлджан областният управител. Видимо притеснена, но усмихната, малката спортистка сподели, че всичко е било прекрасно и че в Атина е намерила много приятели.

«От 35 години съм треньор, но на такъв спортен празник не съм присъствала. Едва ли не към всяко дете имаше прикрепен доброволец, който го напътстваше и окуражаваше. Домакините ни оказваха изключително внимание. Съжалявам само, че заради една стотна, Гюлджан изпусна още един медал – на 100 м спринт...» - разказа Димитрия Халилямова.

Гюлджан и треньорката ѝ подариха на г-жа Узунова плюшено слънце – емблемата на игрите в Атина и други сувенири. Узунова от своя страна връчи на момичето поздравителен

адрес и нов спортен екип.

Медалистката получи и специална покана, да бъде първият гост на Коледния бал на спортистите в Хасковска област. Тя бе премирана със 100 лв. от община Харманли за първия учебен ден - 15 септември.

Гюлджан е в седми клас на Мощното училище – интернат в Харманли. Тя е сираче, има баба в с. Върбово, но истинското ѝ семейство, всъщност са директорът, преподавателите и възпитателите. Сега бронзовата медалистка и нейните съученици със спортни наклонности се готвят за областното първенство за деца с интелектуални затруднения по футбол и народна топка. Гюлджан продължава да тренира и лека атлетика и се надява на следващо състезание да подобри рекорда си от 3.33 м на дълъг скок, както и да спечели медал в бягането.

Гюлджан е втората спортистка от региона – призьор от „Спешъл Олимпикс“. Златен медал по бадминтон от игрите в Китай и сребърен на бягане от Рим спечели преди няколко години Юмю Халил, възпитаничка на Дневен център за деца с увреждания „Марина“ – Хасково. За успехите си тогава тя бе почетена от местната управа с плакет и парична премия.

Как беше в началото, как е сега

Общинската организация в Елхово е създадена през август 1991 г. само от няколко души. За председател е избран Симеон Кемеров и за касиер Анка Мухтарова.

Докато били малко, се събирали по домовете си, но щом станали 32 членовете, приютили ги в клуба на ДСК. Няколко години по-късно организацията се сдобива със собствен клуб на ул. „Хр. Ботев“ 3, където е и до днес. В 20-те години досега председатели са били и Павли Костов, Златил Балабанов, Димитър Йонков и последният – Михо Михов.

Именно той и останалите членове на ръководството имаха честта да отбележат 20-годишния юбилей на организацията, която вече е от 282 редовни членове и продължава да се увеличава.

В клуба е уютно и хората го посещават с удоволствие. Топло е или е прохладно, защото има климатик и вентилатор. Има възможности

за различни контакти, защото има компютър и интернет, има телевизор и литература за любителите на четенето.

Но срещите в клуба са едно на ум – организацията се стреми да решава проблемите на хората с увреждания в града и чрез различни програми се осигурява достъпна околна среда, заетост и се извършват редица социални услуги. Всяка година със съдействието на организацията общината отпуска дърва за огрев на всички членове.

За юбилея също беше осъществена интересна и полезна за всички

програма: обмяна на опит със сродни организации от Созопол, Ямбол, Тополовград, Стралджа; екскурзии до манастира „Св. Троица“, до Одрин – Турция, до Асенова крепост, Бачковски манастир, Кръстова гора и Кабиле; подготвена бе изложба от ръководия на членове на организацията; проведен бе турнир по шах, табла и карти.

Завършекът на програмата в чест на 20-годишнината на общинската организация на СИБ беше на 09.09. т.г. с юбилейно тържествено събрание, за което голяма помощ оказаха община Елхово и РО на СИБ – Ямбол. Тържеството ще се запомни с другарската вечеря, с многото песни, хора и забавления. ■

ПЪТЕШЕСТВЕНИКЪТ ЦУКУРУ ХАРАДА

Стефан СТОЙЧЕВ

Японецът Цукуру Харада през последните 20 години е посетил 4 континента и 24 държави, въпреки своето тежко неврологично заболяване – епилепсия и известни проблеми със зрението. За него тези пътувания са най-ефикасния медикамент срещу болестите и го зареждат за цяла година. Другият мотив е опознаването на света и създаването на стотици приятелства – в неговата скайп-листа абонатите са повече от 1272. Посетил е два пъти Бразилия и Южна Корея, Китай и 21 европейски страни.

Цукуру е на 50 години. По професия е керамик. Получава инвалидна пенсия и се грижи за възрастните си родители. Активно сътрудничи при издаването на две говорещи списания на есперанто и японски език. В Световната организация на есперантистите Цукуру Харада – сан отговаря за есперантското движение

сред слепите в Япония. Осма година той организира всеки ден двучасова говорна скайп-конференция на есперанто, в която понякога участват от 20 до 30 есперантисти от петте континента.

Неуморният японски пътешественик е в България за втори път по покана на своя скайп-приятел пловдивският есперантист – ветеран Ангел Сотиров. Посрещаха го приятелите му есперантисти от София, Ямбол, Полски Тръмбеш, Горна Оряховица, Казанлък, които му осигуряват храна и квартира, а пътните разходи гостът от страната на изгряващото слънце покрива сам.

Домакини на една от най-вълнуващите срещи с него бяха неговите приятели есперантисти от Пловдив. Присъстваха и граждани, които му задаваха въпроси за живота в неговата родина, а той им отговаряше с неизменната си усмивка. Интерес сред присъстващите предизвика разказа на Цукуро за грижите в Япония към инвалиди и особено за слепи граждани, които обядват в ресторантите с отстъпка 50 % от цената. С намаление пътуват и в градския транспорт, с влак и дори такситата...

Харада – сан отлетя от България с пожелания за нови срещи и приятелства. ■

Националният поетичен конкурс за наградите „Кураж“

с мото двустихието на Дамян Дамянов

„От мъката аз песни ще направя, от сълзите – на римите смеха.“
е учреден преди две години от Съюза на инвалидите в България. През 2011 година конкурсът бе посветен на 20-годишнината на изданието на СИБ „Кураж“. В него участваха 32 души от цялата страна. Предлагаме ви оценката на председателя на журито

Благовеста КАСАБОВА

ПРИЗНАТЕЛНОСТ КЪМ УЧРЕДИТЕЛИТЕ!

Добро впечатление на журито направи липсата на слаби в художествено отношение и самоцелни „модернистични“ като изказ и стихосложение творби. Преобладаваха поети с изострени за духа на времето сетива, оригинална образност, болка от незначителността на исконни нравствени ценности. Стихове за любовта като начало и смисъл на живота, природата, въздействащи емоционално и образно... Разбира се, не липсваха и хленчеци, с остаряла – отдавна позната лексика. Но това бяха изключения.

Откроиха се няколко безспорно талантлив участници: Анелия Янковска-Сенгалевиц, Стоянка Динева, Райчо Русев-Райсџн, Гюлиен Алиева, Иван Овчаров, Румяна Каменска, Галина Ганова, Живка Юркова, Константин Димитров, Христина Борисова, Мануела Симеонова, Мила Белчева, Йорданка Господинова и др. Но за съжаление наградите са само две...

Журито бе поставено пред трудно решение.

При разискванията бяха зачетени мненията и на тримата представители за художествените качества на стихосбирките като цяло, за тяхната самобитност, за новото и различното, което авторите им внасят в състоянието и развитието на съвременната българска поезия.

И така, съобразявайки се с безспорните качества на творбите, журито реши единодушно:

НАЦИОНАЛНАТА ЛИТЕРАТУРНА НАГРАДА „КУРАЖ“ се присъжда на стихосбирките:

„ТРУДНО ЗНАНИЕ“ на Румяна Каменска и

„СТИХОВЕЙ“ на Райчо Русев – Райсџн.

Обявената парична награда от 1000 лв. се разделя поравно между двамата автори.

СПЕЦИАЛНАТА НАГРАДА „КУРАЖ“ – за млади автори – се присъжда на книгите

„ПОДАРИ МИ СПОМЕН“ – на Галина Ганова и „ОСТАВАМ“ на Христина Борисова.

Обявената парична награда от 700 лв. се разделя поравно на двамата

автори.

Не мога да не изкажа искрените admirationи и благодарност на журито, в чийто състав влизат известните, доказали себе си като творци Георги Драмбозов и Васил Настев, към ангажираното, благородно отношение на Съюза на инвалидите в България и списание „Кураж“ към днешните поети на родината ни, към признанието на таланта им и усилията им да внасят духовност в трудното ни ежедневие и към желанието им да популяризират създаденото от тях. Учредяването и поддържането на конкурса „Кураж“ е доказателство. Далеч по-заможни институции и институти нямат никакво отношение към творците на България. Улисани в надпреварата за власт и пари, не си дават сметка, че без духовност, без култура, без родна литература не след много време ще ни засият подвижните пясъци...Още веднъж – признателност към учредителите! И на добър час на наградените! ■

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ ПОЕТЕСАТА

РУМЯНА КАМЕНСКА

Румяна Илиева Каменска – Донкова е от град Баня. Завършва средното си образование в училище за деца с увредено зрение, а след това – българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“. Омъжена е. До 2008 г. работи като коректор в Брайлова печатница, където се издават учебници и списания за незрящи хора. Пише стихове от малка. Има публикации във вестници и списания. През 1996 г. издава стихосбирката „Небесен хляб“.

ДЕЛНИЧНА ИЗПОВЕД

Не идвай в живота ми тих като празник.
Делнично моят свят подреден е.
Празникът тъжни неща ми разказва,
вкъщи става призрачно и студено.

Ранява ме всеки щастлив прозорец –
да викам дори ми се иска
от оболка, че някога имаше хора,
които наричах родни и близки.
А редките празници на душата
скъпернически предлагат ми нещо
чакано, тайнствено и познато
и страшно ми е, че няма пак да го срещна.

Не идвай, от времето капка откраднал.
След тебе душата ми
двойно по-празна остава.
Сладък е празникът като награда,
а добрите неща делници ги създават.

Последвай ме, нищо няма да скрия
от моите истини, до обреченост верни.
Да изстрадаме заедно пътя към най-добрия,
най-празничния човешки делник.

КЕСТЕНОВА МЪДРОСТ

Един човек донесе ми награда,
че дал му миг надежда моят стих.
Усмивка и два кестена ми даде
и каза: - Нека с тях да ти върви.

Два кестена обикновени, диви,
Как хубаво е, нямат те цена.
Аз взех ги и усетих как се влива
в душата ми човешка топлина.

Застанах срещу дребните тревоги,
закариляна от верен талисман.
Два кестена на мене са ми много,
единият на някого ще дам.

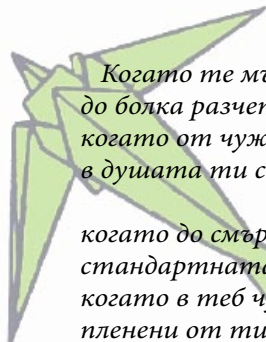
Ще му го дам със искрено желание
и зная, ако вярва като мен,
добрият с него по-щастлив ще стане,
от обич злият ще е победен.

Но ето, будна час след час прекарвам,
в ума ми се върти въпрос нелек.
На кестенова мъдрост да повярва
ще може ли практичният човек...

ЗНАК ЗА НАДЕЖДА

Когато те мъчи с властта си
до болка разчетено време,
когато от чуждо безстрастие
в душата ти стане студено,

когато до смърт ти омръзне
стандартната роля в живота,
когато в теб чувствата зъзнат,
пленени от тиха самотност,

вземи един бял лист хартия
и в пристъп на странна жажда
направи лястовичка, от тия,
дето надежди възраждат.

Драсни две слова на карилата ѝ,
простички, неримувани,
като пробуждане кратки,
като възторг несъгласувани.

И повери ги на вятъра,
нека немирникът носи
по улиците стандартни
твоите странни въпроси.

Птичката някой ще хване,
неволно ще я хареса
и в делника той ще стане
някак неясно весел.

Нека тогава гневен
отново светът да те гледа.
Гордо празнувай над него
своята първа победа.

ТРУДНО ЗНАНИЕ

Товарът на годините е тежък,
не може нищо да го заличи.
Измени и увехнали надежди
проблясват в уморените очи.

Напомнят излекуваните рани
прикритото страдание под тях
и много често има радостта ни
привкус горчив на непонятен страх.

Наследството не мога да не нося
на дните, преживени досега.
То всичко, до което се докосна,
поръсва властно с мъничко тъга.

Роди се ти, Иисусе на земята,
на любовта с всесилния копнеж.
Изпи до дъно за греха тъгата,
докрай да можеш да ни разбереш.

Помагаш ни при всяко изпитание,
защото тежестта му знаеш сам...
Учи и мен от трудното си знание
Целебен дар на някого да дам.

Уважаеми читатели, в следващите броеве на списанието ще бъдат представени и останалите трима финалисти в литературния конкурс, ще бъдат представяни и поети, които не получиха награда, но бяха посочени от журито като силни и интересни автори.

Есeннo

Със есенен глас ме докосна дъждът,
лятната бодрост полека прогони.
Песен позната в стъклата редят
капчици студ безнадеждно отронени.

Потръпнах от допира на есента,
властен и мек като всяка обреченост.
Ранена, болезнено в мен затрептя
непобедената жажда за вечност.

Угасават цветята с печален поклон,
с лека въздишка листата сбогуват се.
Търси напразно душата подслон
в необратимото свое пътуване.

Навява тъга всеки лист осланен,
нелепата смърт на цветчетата нежни,
но вярна надежда живее във мен
с властния полъх на борова свежест.

Христовият глас животворно шепти:
- Близо е краят на всяка обреченост,
когато свободна от смърт ще цъфти
непобедимата жажа за вечност.

Румяна КАМЕНСКА